

Déli Hírlap

GAZDASÁGPOLITIKAI
NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ:
VUCHETICH ENDRE DE

Előfizetési árak: Temesváron és vidéken házhoz kézbesítés
költségétől 60 lei, negyedévre 150 lei, félévre 300 lei, egész évre
480 lei. — Kiszállítás költsége: havonta 90 lei, negyedévre 300 lei,
félévre 450 lei, egész évre 900 lei, postai kézbesítéssel együtt.
Állami Szociális és Nyugdíjnyújtó 20% kedvezményt élveznek.

1928 / SZOMBAT / JULIUS 28

ÁRA 4 LEI / BUKARESTBEN 5 LEI

TIMIȘOARA, IV. ÉVF. / 176. SZAM

RÉGENSPÁTRIÁRKA MAGYAR SZÉDE. Bukarestből jelentik: Boss György dr. az új erdélyi unitás püspök tegnap délelőtt tizenegykor a három régens, a miniszter, a püspök és kultuszminiszter jelenlétében vette az esküt. Utána Cristea román régenspatriárka magyar nyelvű üdvözlő beszédet intézett a püspök felé.

ROMANIA NEM VÁLASZOL A MAGYAR JEGYZÉKRE. Bukarestből jelentik: Magyarország jegyzékét az államtanácsban a kormány elküldte a román tanácsban üdülő Titulescu külügyminiszternek. A lapok véleménye szerint Románia nem fog válaszolni a jegyzékre, mert előző válaszához hasonlóan világosak és pontosak voltak az érvelések és hozzászólások.

A KISEBBSÉGI ISKOLÁK NYILVÁNOSÁGI JOGA. Bukarestből jelentik: A Consiliul permanent befogadta a kisebbségi iskolák nyilvánosági joga ügyében tanácskozásait Székelyudvarhelyen és tagjai tegnap visszatértek Bukarestbe. Russu vezérigazgató kijelentette, hogy csaknem valamennyi kisebbségi iskolának megadták a nyilvánosági jogot kettő kivétellel. A hiányosság egyetlen kérvényt sem utasított vissza és a két intézet ügyében is halasztották a döntést. A részletes eredményt legközelebb hozzák nyilvánosságra.

ROMANIA UJ BUDAPESTI KÖVETÉTE. Bukarestből jelentik: A Starcea halálával megüresedett budapesti román királyi követi állásra Grigorcea varsói követségi vezetőt nevezték ki. Grigorcea negyvenkét éves és bukovinai származású. A kinevezéséről szóló értesítést a külügyminisztérium a bukaresti magyar követség útján küldi meg Budapestre.

HÁROM LISTA AZ ARADI KÖZSÉGI VÁLASZTÁSOKON. Aradról jelentik: Az augusztus 9-én tartandó aradi községi választásokra az előkészületek nagyban folynak. A liberálisok és a Magyar Párt közös jelölésénél az egyesült román ellenzéki pártok is megejtették jelölésüket. Ehhez a listához csatlakoztak a szocialisták is. A listán nagyjából a volt városi tanács tagjai lesznek. A n g h e l István volt polgármesterrel az élén. A munkásság balszárnyát képviselő városi és falusi dolgozók blokkja önálló listával vesz részt a választáson és listavezetőjük Vostinár János lesz.

Kommunisták rejtélyes szökése a kolozsvári katonai fogházból

Kolozsvár, július 27.

A Nagyváradon leleplezett állítólagos kommunista összeesküvés ügyében hetek óta folyik a vizsgálat. A szocialisták szélső baloldali frakciójához tartozó vezetőemberek közül igen sokat letartóztattak, akik közül azonban a

legtöbb hetekig tartó vizsgálati fogság után szabadlábra került. A többiek ellen, akiket a kommunista összeesküvés megszervezésével gyanúsítanak, tovább folytatták a vizsgálatot és ezek közben a kolozsvári hadbíróóság fogházában nyertek elhelyezést. Tegnap a fogház parancsnokságának legnagyobb

meglepetésére az a két fogoly, akit a legsúlyosabb gyanu terhelt, eddig még kiderítetlen módon megszökött a fogházból. A r a m a hadbíró őrnagy az ügyben a legszigorúbb vizsgálatot indította meg és egyben a szökésről értesítette az ország összes rendőrségeit.

Bonyolódik a rejtély a titokzatos vingai leányszöktetés ügyében és erősödik a gyanu, hogy a kisasszony-feleséget erőszakkal birták rá a házasságra

Temesvár, július 27.

Tegnap este egy kétségbeesett arcú ember állított be a szerkesztőségbe: — Dragan István vagyok Vingáról, — mutatkozott be — nagyon, de nagyon köszönöm, hogy a leányom titokzatos házasságával és eltűnésével foglalkoztak.

Az apa oreáján könnyek gördültek alá és néhány mondatából, ennek a szinte tragikomikus házasságkötésnek, amelyről e lap hasábjain már írtunk, újabb részletei kerülnek a nyilvánosságra.

A titkos férj

Két nap előtt megírtuk, hogy Manusov János vingai kereskedő a temesvári anyakönyvi hivatalban titokban házasságot kötött Dragan Terézia vingai leánnyal, akinek más volt a vőlegénye. A házasságkötés után az asszonnyá lett leány hazament, szívélyesen eltársalgott hivatalos vőlegényével, majd a még hetek előtt megállapított program alapján Vingáról Wolfsbergre ment, hogy beteg tüdejére gyógyírt keressen. Vele együtt eltűnt Vingáról Manusov is, a titkos férj. Azóta nem tudnak róluk. A lány szüleinek feltevése az, hogy a megszöktetett leányasszony delejes álom hatása alatt még Wolfsbergen sem tudta, hogy ő már Manusov Jánosné. Manusov és felesége nyomtalanul eltűntek. Azt mondják, hétfőn még Temesvárott voltak láthatók. Azt is állítják, hogy utlevelet próbáltak szerezni és Manusov Délamerikába viszi szép asszonyát... Eddig a következőket sikerült megállapítani a rejtélyes ügyben:

Tizenharmadika és péntek

Julius tizenharmadikán, pénteken — néha indokolt a babonás félelem — megállt egy turaautó Weinfurter

Ferenc wolfsbergi nyaralója előtt. Előzőleg D a r a g István Temeszlatináról — aki már tudott a titokzatos házasságkötésről — telefonált Wolfsbergre és azt mondta Weinfurter unokaöccsének, amennyiben egy férfi Dragan kisasszony után érdeklődik, mondják meg, hogy már elutazott. Az autóból egy szuróstekintetű férfi szállt ki és Dragan Terézia után érdeklődött. Weinfurter a telefonértesítéshez híven kijelentette:

— Uram, Dragan kisasszonyt nem ismerem és tudtom szerint nincs Wolfsbergen.

Az ismeretlen ekkor eltávozott. Másnap reggelre hallotta Weinfurter, hogy az ismeretlen férfi egy közeli házban töltötte az éjszakát. Dragan Terézia korán kelt. Ugy nézett ki, mintha egész éjjel nem aludt volna. A reggelinél anélkül, hogy megkérdeztük volna, felsőhajtott:

— Bár már tud lennék a mai napon...

Egy hét múlva tudja meg, hogy asszony

Dragan Teréz könnyekkel szemében halálsápadtan a következőket mondotta:

— Weinfurter ur, én ennek a férfinak a felesége vagyok, de ezt csak most tudtam meg tőle. Nem tehetek másként, el kell mennem vele, mert három család nyugalmaról van szó. Én feláldozom magam. Itt hagyok magánál száz leit, ha jönne valami postám, továbbítsa apám címére.

A turaautó sofförje begyújtott és az autó elbogarolt. Azóta a fiatal pár eltűnt. A szülők a leánynak elejtett szavaiból, hogy ő feláldozza magát, arra következtettek, hogy Manusov lelövésével fenyegette meg őt, apját és anyját

Reggeli után Dragan Terézia elment sétálni. A koresma ajtajában találkozott az idegen férfivel és együtt mentek tovább. Azután egész nap nem lehetett őket látni. Estére ismét elkezdtek és az éjszakát már közös lakásban töltötték. Ez bizony sok szóbeszédre adott alkalmat, hiszen nem tudta senkisé, hogy az idegen és Dragan Terézia férj és feleség. A harmadik nap is nyugodtan telt. Délután az idegen elutazott. Hétfőn délután újból autó állott meg Weinfurter villája előtt. Az idegen érkezett meg és azonnal bement Dragan Terézia szobájába. Pár perc múlva Dragan Terézia izgatottan kijött és megkérdezte Weinfurtertől:

— Mivel tartozom? Rögtön el kell utaznom.

A leány rendkívül izgatott volt, ami feltűnt Weinfurternek és megkérdezte tőle:

— Az Istenért, kisasszony, mi baja van, Mondjon el nekem mindent.

is, ha nem engedelmessékedik. Az apa kétségbeesetten tördeli a kezét.

— Legalább azt tudnám, — hiszen nagykoru — hogy jószántából ment ahhoz a férfihez. Hiszen az anyja is meg én is megbocsátunk neki, csak jöjjön haza. Nem bánom, ha mindketten hazajönnek. Anyjának megszakad a szíve...

Lehet, hogy míg a kétségbeesett szülők és a szerelmében csalódott vőlegény Dragan Terézia után kutatnak, addig ezek valahol, a világ szeme elől elbujva, a mézesheteket élik. Mi mást tehetnének? Szeretném Dragant megnyugtanni: mire a pénzük elfogy, holtbizonyosan életjelt adunk magukról...

Grósz Dezső.

Élvezetes tárgyalás melynek érdekességét nem a vádlott, ha- nem a védő személye adta meg, aki azzal vádolt meg nemrégiben egy erdélyi bírót, hogy tárgyalás közben aludt

Temesvár, július 27.

Tíz év elegendő volt arra, hogy az egykor dús gazdag, sokaktól irigyelt Mesznicsek István főhercegi szálitóból vádlott legyen, aki szuronyos őrr mellett várja a bíróság szavát. Az egykor elegáns világfi összetörten, súlyos betegen állt a bíróság előtt. Szeme rárarévedez arra a hatalmas aktacsomóra, amelyen az elnök keze nyugszik és amely felsorolja a vádakat: hogy Erdélyben sőt adott el és azt nem szállította le, hogy Déván embereket játszott ki, hogy Bukarestben hasonló üzelmek miatt tiltették a vádlottak padjára, hogy Temesvárot is számtalan feljelentés van ellene...

Mesznicsek mozdulatlanul áll és csak ujjai ideges vibrálásán látszik, hogy valami dul belsejében és amikor már elbágyja türelme, csendesesen megszólal:

— Tehetek én arról, ha Lugoson ismételtlen negyven vagon sómat elrekkvirálták és nem tudtam szállítani és én is milliókkal károsodtam?

Az elítélt ügyvéd védi a vádlottat

De a tegnapi megtartott tárgyalásnak más szempontból volt különös érdekessége. Mesznicsek Istvánt Giurgiu János dr. kolozsvári ügyvéd, a kiváló debatter védte. Giurgiu személye maga is az aktualitás központjában áll. Alig egy hete, hogy a nagyváradi törvényszék azért az állításáért, hogy Schultze és Michnajejszky, a két híres kölcsönajánlgató, perének tárgyalásán Filipescu bíró aludt, egy havi fogházra ítélte.

A törvényszék, miután az ilfovi törvényszéktől kért aktacsomó nem érkezett meg és a tanuk javarésze is hiányzott, a tárgyalást elnapolta. Az elnapolás után azonban szólásra emelkedett Giurgiu János dr. Tipikus tagja a régi ügyvédi karnak, aki vágott, gunyolódott, törvényszakaszokkal dobálódzott, hangulatot teremtett, egyszerűen a hallgatóság számára élvezetessé tette ennek a szomorú Mesznicseknek a főtárgyalását. Védenca szabaddárahelyezését kérte. Annyi argumentumot sorakoztatott fel, hogy tíz vádlott számára is elegendő lett volna. Hivatkozott arra, hogy tizenkét hónapja már vizsgálati fogságban ül és ha meg is büntetnék, ennél nagyobb büntetést nem kaphatna.

Fojtó szeretet

Nicolau ügyészben, a vád képviselőjében, Giurgiu méltó ellenfelére akadt.

— Én is az egyéni szabadság híve vagyok — mondotta az ügyész — sőt néha-néha elfog a szánalom érzése, ha a nyirkos odut és a piceket látom, de mindezek dacára úgy találok, hogy Mesznicsektől meg kell kimélni a társadalmat. Ha beteg, annyi orvost hívok hozzá és annyi orvosságot adatok, amennyi szükséges, de maradjon itt.

Természetes, hogy Giurgiu riposztolt. Örömmel állapítom meg, — mondotta — hogy az ügyész annyi meleg szeretettel veszi körül Mesznicseket és orvost is hozat, de félek, hogy a nagy szeretet kiszorítja a lélekzetet is belőle.

Az ügyész és a védő párharcra közel egy órán át tart. Giurgiu megszakitja Wiener Mór dr., a károsult képviselője,

Védő randevut ad ügyésznek

Nicolau ügyész kijelenti, öröme-re szolgál, hogy ilyen kiváló ellenfélre akadt.

Giurgiu: Ügyész ur, randevut adhatunk egymásnak és akkor még inkább kibeszélhetjük magunkat. (Derűtlenség.)

Végre a tanács határozathozatalra

Giurgiu: Ügyvéd ur, csak a parlamentben van joga a szónokot félbeszakítani, itt nem.

vonul vissza, majd közli, hogy Mesznicseket továbbra is fogva tartják, de az ügy sürgősségére való tekintettel a főtárgyalást még a nyári szünetben augusztus tizennyolcadikára tűzik ki. Giurgiu megtörli izzadt homlokát, kezét szorít az ügyésszel, Mesznicseket pedig lehajtott fővel visszakíséri a börtönőr a fogházba.

Amundsen életben van és tavasszal valószínűleg jelentkezik

Stockholm, július 26.

Hanson svéd kapitány, aki az északi sarkvidék alapos ismerője, újságírók előtt odanyilatkozott, meg van róla győződve, hogy Amundsen Roald kisérőivel együtt életben van. Azt hiszi, hogy ezek a jövő év tavaszán okvetlenül előkerülnek. Véleménye szerint Amundsen repülőgépe a Ferenc József-földtől északra szállott le, ahonnan azonban nem tudtak visszatérni a repülőgép esetleges defektusa miatt. Attól nem kell tartani,

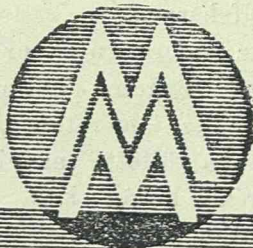
hogy éhen pusztulnak, mert a vidék vadban bővelkedik. Amundsen csapatjának pedig van elég municiója úgy, hogy vadászatból szépen fenttarthatják magukat. Valószínűnek tartja azt is, hogy a télen, amikor a jégmezők szilárdabbak lesznek, megkísérlik dél felé haladni, hogy eljussanak a Ferenc József-földre, ahol aztán emberlaktá vidékre kerülhetnek. Hanson kapitány kijelentéseit egész Svédországban nagy megnyugvással fogadták.

Megszöktették Kun Bélát az osztrák hatóságok Németországba, ahonnan repülőgépen viszik Oroszországba

Bécs, július 27.

Tegnap délután a Passauba induló hajón a magyar utasok felismerték Kun Béla volt magyarországi vörös diktatórt, aki a bécsi Landesgericht fogházában kitöltötte a tilos határátlépésért és álnéven Bécsben való tartózkodásért rája rótt büntetést. Kisérétében két detektív volt. A magyar utasok gyanuját az keltette fel, hogy hármában állandóan kabinjukban tartózkodtak, ahová ételeket és italokat hozattak le maguknak. Kun Béla csak pár percre ment föl a fedélzetre, de

dásért rája rótt büntetést. Kisérétében két detektív volt. A magyar utasok gyanuját az keltette fel, hogy hármában állandóan kabinjukban tartózkodtak, ahová ételeket és italokat hozattak le maguknak. Kun Béla csak pár percre ment föl a fedélzetre, de

A lipcsei őszi árumintavásár

1928. augusztus 26. — szeptember 1.

a legkedvezőbb bevásárlási alkalom!

Felvilágosítással szolgál:

Leipziger Messeamt, Leipzig

és Angerbauer Jenő, a lipcsei mintavásár t. képviselője,
Temesvár, I. Str. Gen. Praporgescu 3. Telefon: 70. 1928

akkor is vele voltak a detektívek, utána azonban a ráirányuló vizsgakintetek feszélyezték, hamarosan szatért kabinjába. Linzben, ahol a hajó éjszakázott, Kun Bélát titokban kitétek sétálni a partra. A magyarok kérdést intéztek a titokzatos utasléte felől a hajóskapitányhoz és a hajótisztekhez, azok azonban határozottan tagadták, hogy az Kun lenne. A magyar utasok azzal a tervvel foglalkoztak, hogy Passauba meglesik Kun Bélát és elégtételt vének maguknak rajta a kommunar elszenvedett gyötrelmekért. Ez azonban nem kerülhette a sor, mert Kun Bélát ismeretlen időben és ismeretlen helyen titokban elszállították a hajóról, mert tartottak a magyar utasok agresszivitásától. Az esetről pedig semmiféle hivatalos értesítést nem adtak ki.

Dr. Eusebiu Nicorescu

ügyvéd

BUCURESTI

Bulevardul Pake 18. szám.

Román, magyar,

német levelezés. 1516

Temesvár központjában

fekvő, legmodernebbül épült,

emeletes villa,

keköltözhető 6 szobás lakással,

igen kedvező áron eladó.

Érdeklődők írjanak „Adómentes” jelige alatt a kiadóhivatalba.

Meghívó!

Magán- vagy üzleti ügyek benit utazások alkalmával

Budapesten

a legkellemebb otthont nyújtja a legelőnyösebb feltételek mellett a keleti pályaudvar érkezési oldalával szemben levő

GRAND HOTEL PARK

nagyszálló

BUDAPEST VIII, Baross-tér 10

mert

20% engedményt kap

mint ezen lap előfizetője olcsó szobárainkból

10% engedményt kap

olcsó éttermi árainkból. (Kitűnő házi konyha).

5 pengőt megtakarít

autótaxi költséget, mert gyalog átjöhét egy perc alatt a pályaudvarról.

Nálunk otthon érzi magát!

Elsőrendű kiszolgálás szigorúan családi jelleg.

Saját érdeke

ezen előnyök folytán, hogy gyalog átjöhét egy perc alatt a pályaudvarról. (565)

Agyonlőtte édesapját

Egy tizenéves fiú, mert nem tudta tovább nézni, mint kinezza anyjával együtt

Zágráb, július 25.

Borzalmas gyilkosság történt a horvátországi Gornja Rogatica községben. Veljevic Lázár már évek óta rossz viszonyban élt feleségével, akit állandóan bántalmazott, úgyhogy napról napra sok esetben a szomszédoknak kellett kimenteniök a kezei közül a penge fizikumu beteges asszonyt. Veljevicet az egész község iszákos hírlamu, kötekedő természetű emberként ismerte, aki

az évek folyamán lassankint eltelezte kis gazdaságát, úgyhogy a legutóbbi időkben már a legkétségbeesettebb szükségnek nézett elébe

feleségével és Milován nevű tizenéves fiával együtt.

A gazdálkodó legutóbb is véresre verte feleségét úgy, hogy az ágyra esett. Felépülése után az asszony elhagyta, hogy végleg elköltözik brutális férjétől és hazamegy Szlovéniában a szüleihez. Veljevic bele is egyezett az asszony eltávozásába, csak azt mondta ki, hogy a kis Milóvánnak vele kell maradnia. A szegény asszony beegyezett ebbe és vasárnap végleg elment Gornja Rogaticáról.

Veljevic felesége távozása után sem gyótt fel eddigi életmódjával.

Tovább ivott és naponta hajnalig tántorgott haza az öntudatlanul áigittasan.

A tizenéves Milóvánt anyja távozását után is többször bántalmazta minduntalan azzal fenyegette meg, hogy megöli az anyjával együtt.

A gyermek a múlt hét egyik napján szünetében az országút mellett a fákon egy töltött katonai fegyvert talált.

Ekkor már végleg megérelelődött benne a szándék, hogy adandó alkalommal megöli édesapját.

Tegnap Veljevic ismét erősen beborzolt állapotban tért haza és nyomorúságba feküdt. A kis Milován, aki a szobát egyik sarkában kezében a töltött fegyverrel hallgatódzott, apjának egyenes, mély lélekzetvételével, csakhamar megállapította, hogy Veljevic alszik.

A tizenéves gyermek ekkor a lábujjhegyen az ágyhoz lopózkodott, a fegyvert az alvó ember mellének szorította és kétszer egymásután elsütötte.

Veljevic melléből hatalmas sugárban szóródott patakozni a vér és néhány pillanat alatt az ágy, a gyermek ruhája és a padló is tele lett vérről. Milován után a holt ember fejére borította a fegyvert és éjszakának idején egyenesen a csendőrségre futott, ahol zokogva és az izgalomtól remegő hangon elmondotta borzalmas tettét.

— Nem tudtam tovább nézni — mondta sirástól elfojtott hangon — hogy hogyan kinezott mindkettőnket. Ha nem végzek vele, előbb-utóbb ő ölt meg engem is és anyámat is, mert a vére az élete csupa szenvedés volt ellette.

A fiatalok gyilkos megrázó vallomása után nyomban hatósági bizottság szállt ki a borzalmas tragédia helyére.

Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a gazdálkodónak mindkét golyó a balmellébe furdott és azonnali halált okozott.

A tizenéves apagyilkost beismertő vallomása után előzetes letartóztatásba helyezték.

Győzött a sovinizmus a lugosi városházán egy tisztára gazdasági kérdésben

Lugos, július 27.

Lugos város közönségét hetek óta izgalomban tartja a város tulajdonát képező Dácia szálloda bérleti ügye. A Dácia szálló a háború befejezése után használhatatlan állapotban volt. Ilyen körülmények között érkezett a városhoz nyolc év előtt Zibes Miklós temesvári német építőmester ajánlata, aki kötelezte magát, hogy a szükséges építkezéseket elvégzi, ha a szállót bérbe kapja. A város az ajánlatot elfogadta és a bérletet Zibes kapta meg. A szerződés ez évben járt le és a város pályázatot hirdetett. Hárman ajánlkoztak. Zibes Miklós 365 000, Watz 310 000, Vladeu Péter pedig évi 300 000 lei bért ajánlott fel. Az állandó választmány a városi nagytanácsra bízta a döntést, bár ez nem tartozott

annak hatáskörébe. A nagytanács határozat, amely általános elképedést keltett, az volt, hogy a legolcsóbb ajánlattevőnek adta bérletbe a Dáciát. Zibes a határozatba nem nyugodott bele és sikerült azt a belügyminiszterinél hatálytalanítani. Új pályázatot írtak ki. Az állandó választmány — tekintettel arra, hogy Zibes szerződése lejárt — úgy döntött, hogy az újabb árlejtés átmeneti időre bérbeadja a szállót. Az átmeneti időre Zibes havi ötven, míg Vladeu csupán harmincezer leit ajánlott fel. A bérletet az átmeneti időre mégis Vladeu kapta, aki utána ígéretet tett, hogy hajlandó a Zibes által felajánlott ötvenezer leit megfizetni. Így diadalmaskodott a nacionalizmus és túlfűtött sovinizmus egy kizárólag gazdasági kérdésben.

Eddig és netovább

Francia mozgalom Ausztriának Németországhoz való csatlakozása és a német gyarmatok visszaadása érdekében

Páris, július 26.

Ausztria Németországhoz való csatlakozásának eddig leghevesebb ellenzője Franciaország volt. Az idők érdekes fordulása, hogy most már Franciaországban is megszólalnak az egyes hangok, amelyek kijelentik, hogy döreség lenne ennek útjába állani. Váratlanul hatott, hogy Hervé, a neves publicista, a Victoire főszerkesztője, szintén a csatlakozás mellett emel szót. Tegnapelőtt irt vezércikkében hangoztatta, hogy Franciaországnak a csatlakozásba éppen úgy bele kell törődnie, mint abba, hogy a Rajna-vidék megszállását a megszábt időnél korábban szünteti meg.

Hervé tegnap folytatta cikksorozatát

és Eddig és netovább című vezércikkében azt írja, hogy sem a józan ész, sem pedig az igazság nem tudja megindokolni, hogy miért akarnák Ausztriának a csatlakozást megtiltani. Semmi akadály sincsen annak sem, hogy Németország visszakapja afrikai gyarmatait. Ezzel szemben viszont a lengyel korridor megszüntetése és Franciaország leszerelése olyan dolgok, amelyekben — bármennyire kellemetlen ügyek is ezek Németországnak — a legnémetbarátabb francia sem tanúsíthat engedékenységet. Ezeket a kellemetlenségeket azonban kellőképpen ellensúlyozná az, ha Franciaország hozzájárul a csatlakozáshoz és nem ellenzi a német gyarmatok visszaadását.

Az áruló lekvárfoltok

Két inas heteken át megdézsmálta egy házaspár éléskamráját és közben pénzt is loptak, hogy fagyaltot vehessenek

Temesvár, július 27.

Miloszavlyevics Bogumil koresmáros Árpád-utca 8. számú házában levő lakásából minduntalan eltűntek kisebb-nagyobb pénzösszegek, később pedig a titokzatos látogatók az éléskamráját is dezsmálni kezdték. Tegnapelőtt a koresmáros felesége bosszankodva látta, hogy megint járt ott valaki. A látogatásról ugyanis az éléskamra padlóján látható lekváros foltok tanuskodtak. Szép, világos, csillogó baracklekvár volt a földre potyogtatva. Később az asszony kiment az udvarra és észrevette, hogy Zsák a János ez a két inasa, a tizenéves O. Milován és a tizenöt éves M. Márton egy lócán ül és lekváros kenyeret eszik.

A lekvár baracklekvár volt, ugyanolyan színű, aminőt a tolvajok a kamra padlójára csepegtettek. Az asszony rákiáltott a fiukra:

— Miért nem vigyáztatok jobban? Miért csepegtettétek el a lekvárt a padlóra a kamrában?

— Nem vettük észre, hogy a lekvár a földre csepegett, különben feltöröltük volna, mint máskor is, — árulták el magukat a fiuk.

Miloszavlyevicsné a rendőrségre ment, ahonnan egy rendőrrel tért vissza. A rendőr mindkettőt bekísérte a józsefvárosi kapitányságra. Milován eleinte tagadta a lopásokat és mindent Mártonra akart kenni. Később azonban vállat vont és dacosan beismerte,

hogy igenis, neki is része van a lopásokban, sőt ő volt a kezdeményező. A kihallgatás során aztán kiderült, hogy állandóan ellátogattak a lakásba és minden alkalommal vittek el pénzt. Később az éléskamrába is benéztek. Összesen körülbelül négyezer leit loptak. A két fiú tegnap délből átkerült az ügyészégre fogházba. Nemsokára a fiatalok bírósága fog ítélezni felettük.

Szenzáció

lesz az újságírók jövő heti nyári karneválja

Temesvár, július 27.

Az egész város érdeklődése a jövő héten rendezendő újságírónap felé fordul. Nyári karneválnak nevezték el az újságírók a mulatságukat és a rendezőség minden igyekezetével azon van, hogy a multság valóban meg is feleljen ennek a névnek. Egyik főattrakciója az újságírónapnak a sorsolás lesz, amelynek során mint első díj egy hatvenezer leit érteki motorbicikli kerül kisorsolásra. Azonkívül száznál több más díj is lesz, köztük rádió, gramofon és sok egyéb értékes holmi. Egy sorsjegy ára negyven leit és a sorsjegyek mátol fogva már kaphatók.

Szombaton este a feldiszített Luna-parkban gyülekezik a közönség. A parkban a nőegyletek sátorai lesznek felállítva és azokban a hölgyek mindent fognak árulni. A szem-szájnak ingere. A nagyvendéglő előtt táncpadló lesz felállítva, amelyen bált tartanak. A Luna-parki színházban pedig ugyanakkor három előadás lesz. Az első előadást — egy operát és a második — a Bánsági Magyar Közművelődési Egyesület és a Gyárvárosi Katolikus Ifjúsági Egyesület műkedvelői tartják. Fellépnek Kubán Rózsi prólogja után Faragó Erna, Udiczky Lyubica Konlechner Gizi, Rosenzweig Irén, Bakos László, Csermák Lajos, Szegedi Rezső, Rosenzweig Jaki, Mészáros Juliska, Rittinger Imre, Megyeri József. A második előadás a Klein Vera táncművésznő által betanított jazz-pantomim lesz, amelynek főszerepeit Déznay Baba, Déznay Juci, Freund Klári, Klein Vera, Schlosser Anikó, Láng Vali és Gruby Hédi táncolják. Azonkívül a Magyar Leányegylet tagjai remek csoporttáncot mutatnak be. A harmadik előadás az újságírók kabaréja lesz, melyben humorosan mutatják be, hogyan készül az újság.

Másnap délelőtt tizenegy órakor felvirágozott autókkal korzóznak a város legszebb hölgyei, délután pedig nagy strandünnepély lesz uszó- és ugróversennyel egybekötve. Lesz továbbá vívóverseny és boksverseny, azonkívül a strand közepén felállítandó pódiumon táncprodukciókat mutatnak be. Este folytatódik az ünnepély, amikor a temesvári dal egyesületek hangversenyt tartanak. A bevétel jótékony célt szolgál.

Hírek

Hatökör

Mária Tereziának nem minden gyermeke volt egyaránt sikerült, s nem mindenik fiú volt oly intelligens, mint a fölvilágosult szellemű és nemesen kulturált József. Legifjabb fia: Maximilián nem ütött se az anyjára, se az apjára s szellemi tekintetben ugyancsak messze került a bátyjától.

Nos, ez a fiatalember mintegy 18 éves korában a nevelője kíséretében ismereteinek gyarapítása végett Bil-dungsreise-t tett Franciaországban, s nővérének a francia királynénak a meghívására pár hetet Versailles-ban is töltött, ami nem volt nagy előnyére egyik dinasztianak se. Együgyű kiszólásai nem növelhették a Bourbonok már-már fogyatkozó népszerűségét s erősen kompromittálták az osztrák házat is. A nagyon korlátolt s éppen nem tapintatos ifjú úgy illett a francia udvarhoz mint ökör az üvegesboltba. Gunyolták is éppen eleget a nevezetes mondásaiból fönmaradt a következő:

Buffon, a nagy természettudós és jeles író, a »le styl c'est l'homme« híres szállóige szerzője tisztelete jeléül megajándékozta öt összes műveinek egy példányával, amelyeket a fiatal

Fizessen

főherceg ezzel a szabadkozással fogadott el:

— Oh, nem szívesen fosztom meg önt e szép könyvektől.

A jó fiú még azt se tudta, hogy a kinyomatott könyvek sok példányban készülnek s valószínűleg azt hitte, hogy a kitünő tudós az ő kedvéért az egyetlen példánytól készül megválni.

Nem csoda, hogy a párisiak humora archidue (főherceg) helyett archibéte-nek (hatökör) nevezte el.

MAGYAR ASSZONYOK ÉS LA-NYOK FIGYELMÉBE. A Temesvári Magyar Nőegylet felkéri úgy a saját, mint pedig a Leányegyesület tagjait, hogy ma, pénteken, délután hat órakor az ipari munkaadók szindikátusának Jenő herceg-utca 20. szám alatti szék-lőházában teljes számban jelenjenek meg. A megbeszélés tárgyát az újsz-gíronappal kapcsolatos teendők meghe-szélése képezi.

— A Bejan-Miclos tárgyalás elha-lasztása. Bejan Kornél és Miclos György ügyében a temesvári tör-vényszék tegnap tárgyalást tüzött ki a Miclos által bejelentett szakértő megbeszélésére. Azonban Avram De-meter szakértő nem jelent meg és így a tárgyalást elhalasztották. A hivata-los lapban királyi rendelet jelent meg, amelynek értelmében Bejan Kornélt, aki eddig szubprefektusi állásától fel volt függesztve, hivatalától elmoz-dítja.

— Beleesett a cséplőgépbé. Csáko-váról jelentik: Tragikus szerencsét-lenség történt tegnap a cséplés alkal-mával. Tóth József huszonegy éves földműves egy buzakazal tetején ál-lott, ahonnan kévüket a cséplőgépbé bocsátotta. Egyszerre a kazal inogni kezdett. Tóth, nehogy a földre essen, átugrott a cséplőgépre. Az ugrása azonban olyan szerencsétlen volt, hogy mindkét lábával belekerült az örlőbe, amely mindkét lábát töböl lemetszet-te. A szerencsétlen ember orvoshoz va-ló szállítása közben meghalt.

MANIU AUDIENCAJA. Bukarest-ből jelentik: Maniu Gyula tegnap délbén audiencián jelent meg a ré-genstanácsnál. A három régens az ellenzék vezérét együttesen fogadta. Maniu pártja felfogását ismertette a politikai helyzettel szemben és egyben kérte a kormány menesztését.

* Horga Pál Hárombéka-vendéglőjé-ben az Árok-utcában szombat este jazzband P o p a Miklós vezetésével, vasárnap a közkedvelt józsefvárosi szalonorchester hangversenyez.

— **Eljegyzés.** F e l e d i Endre, a Temesvári Bank és Kereskedelmi rész-vénytársaság zombolyai fiókjának igazgatója eljegyezte D e c k e r Elizt, Decker Ferenc zombolyai kalapgyá-ros leányát.

— **Szuronnyokkal kényszerítették a tüzoltásra.** Kurticsról jelentik: A köz-ségi szerűn a cséplőgépből kiröppenő szikra felgyújtotta a termés egy ré-szét. Egy óriási szalmakazal nagy láng-gal égett és pusztulással fenyegetett mindent, ami a közelében fel volt hal-mozva. A tűznél úgy a kurticsi, mint pedig a mácsai tüzoltóság dolgozott. Az oltást azonban megnehezítette az a körülmény, hogy a lakosság nem akart segédkezni. Végre is a helyszínen meg-jelent csendőrök szuronnyal kénysze-ritették a lakosságot, hogy az oltás-nál segédkezzenek. A tüzet este tíz óra-kor oltották el.

* **Ha Temesvárra jön, kérje minde-nütt az ingyenes tájékoztatót (Con-ducatorul prin Timisoara).** gében.

elő a

— **A felüggesztett oravica bíró át-helyezése.** Bukarestből jelentik: Meg-irtuk, hogy T a n a s e s c u Oktávián oravica törvényszéki tanácselnököt állásától tizenöt napra felüggesztet-ték. A bírói karban most eszközölt át-helyezések során pedig a tutovai tör-vényszékhez helyezték át, míg helyét G r e f i e n s Sándor a tutovai törvény-szék tanácselnökével töltötték be.

— **Lugosi tisztviselő öngyilkossága.** Lugosról jelentik: Reizenberger Emil huszonhárom éves magántiszt-viselő nagy adag méreggel megmér-gezte magát. Az öngyilkost kórházba szállították, ahol rövid szenvedés után meghalt. Tettének oka ismeretlen.

— **Maga is csodálkozott, hogy milyen részeg volt.** Megirtuk, hogy a mentők a józsefvárosi Futó-vendéglőből egy magával teljesen tehetetlen részeg embert hoztak be szerdán reggel. Az illető megszakítás nélkül aludt a rendőrségi fogdában esütörtök reggel-ig, amikor végre magához tért. Akkor derült ki, hogy a neve P o p o v i e s Demeter és foglalkozására nézve ko-csis. Elmondta, hogy előző éjszaka egy külvárosi lakodalomban vett részt, ahol rengeteget ivott. Hajnal felé ru-mot kezdett inni, de hogy mikor hagy-ta abba, arra már nem emlékszik. Igen esodálkozott, amikor a rendőrségen ébredt fel. Kijelentette, hogy már sokszor volt részeg, de ilyen nagyon még soha.

Makulatura

kapható a
DÉLI HIRLAP
kiadóhivatalában

— **Vingai szökevény kalandozása** Temesvárott. A belvárosi mozi alkal-mazottai napok előtt megfigyeltek egy kis fiút, aki állandóan a mozi körül ólalkodott és amikor csak te-llette, besurrant a nézőtérre az elő-adást nézni. Tegnap éjjel aztán rajta-kapták, amint előadás után a téli mozi-ban az egyik sarokban lefeküdt alud-ni. Szóltak az ügyeletes rendőrnek, aki a fiút bekísérte a rendőrprefek-turára. Ott kiderült, hogy a fiú B e -k e György nyole esztendősingai fiú. Egy hét előtt megszökött otthonáról és gyalog jött Temesvárra. Elhatá-rozta, hogy itt inasnak áll, mert a városban naponta lehet moziba jár-ni. Több vingai ismerőse lakik Te-mesvárott, napközben azokat kereste föl s mindenütt kapott valami enni-valót. A rendőrség a kis szökevényt hazaviteti Vingára szülőihez.

— **Az országuton elégett autó.** Lugos-ról jelentik: Kremeter Antal lu-gosi autótakszitulajdonos felesége fér-jének egyik gépkocsiján vidéken járt, ahonnan csak éjszaka tért vissza. Amikor a várostól alig öt kilométer-nyire voltak, a soffőr észrevette, hogy a motorból kipattant szikra meggyuj-totta az autó alvázat, amely pillanatok alatt lángokban állott. A soffőr figye-lmezette Kremeternét, hogy ugorjék ki, mit az asszony meg is tett. Ugyan-akkor kiugrott maga a soffőr is. Kre-meterné az ugrás következtében bal-karját törte, a soffőr ellenben semmi sérülést nem szenvedett. A kocsit, me-lyet a soffőr az ugrás előtt az ország-ut melletti árokba irányított, teljesen elégett.

Déli

Bale.themutató Zombolyán. Zsom-bolyáról jelentik: A zombolyai kaszi-nó zenekara a Babatündér című ba-lett előadására készül, amelyet augusz-tus végén szándékozik bemutatni. A rendezést és betanítást ifj. W e r -s c h i n g Dani vállalta, aki bár-mely hivatásos táncművésszel is kiáll-ja a versenyt. A balettben negyven-hat szereplő lesz, akik közül a főszere-pekot Decker Baba, Spuhler Mancsi, Putz Ella és Wiszkocsill Lola táncol-ják.

* **Nádasi Magduska,** a temesváriak dédelgetett kedves kis primadonnája, visszajött. Mindennap felép a R o y a l varietében. A műsor keretében fellép még G i r a n o f volt orosz ezredes, hir-neves balalajkaművész.

Lugosi énekes karrierje. Reichen-bergből jelentik: N e u m a n n Ká-rolyt, Neumann Ede lugosi ékszerész fiát a reichenbergi városi színház au-gusztus tizenötödiktől kezdve első te-noristának szerződtette. Neumann Ká-roly, aki mint műkedvelő is nagy si-kereket aratott és Bécsben Steiner Ferencnél tanult, nagy karrier előtt áll. Első fellépte augusztus tizenöt-dikén lesz, amikor Lohengrinban a fő-szerepet énekli. A fiatal lugosi énekes debüje elé nagy várakozással tekinte-nek.

KÜLPOLITIKAI CIRKUSZ. Pár-ból jelentik: Briand közölte a pár-amerikai nagykövettel, hogy edd-nyole állam járul hozzá a háboruelli nes paktumhoz. Az aláírás Prisan b meg-történni és pedig terv szerint a gusztus 27-én. Az aláírásra Stres-mann személyesen eljön Párisba Mussolini kivételével a többi ki-ügyminiszter is. Európában tehát Kellogg-paktum elé semmi nehézség-nem tornyosulnak, annál nagyobb ak-dályok vannak azonban Amerikába-honnan a paktum kiindult. Az am-rikai szenátus — a jelek szerint — paktumot nem ratifikálja és azt kü-politikai cirkusznak nevezi.

— **Munkáselbocsátás a temesvá-mézői hivatalnál.** A temesvá mézői hivatal annak ellenére, hog Temesvár utcái a kövezés dolgába különösen a perifériákon sok kívánn-valót hagynak hátra, tizenkét kövez-mestert, akik még a háboru előtt időkből állanak a város szolgálatába elbocsátott. Az elbocsátást azzal indokolták, hogy nincsen munka. Tegna P i r o v s z k y és C a m p i a n szal-szervezeti titkárok vezetése alatt kü-döttség kereste fel G e o r g e v i c i L u-cian dr. főpolgármestert, akitől kérték, hogy adjon munkalehetőséget a elbocsátott munkásoknak annál is tr-kább, mert a város utcái javításr-szorulnak és ezeknek a munkások-ka kell alkalmazni. A főpolgármeste-ígéretet tett, hogy az ügyet tanulm-nyozza.

* **Dinnye megérkezett!** A Seharl Gyula-féle legfinomabb esemege fajb Cantalup, Togo turkesztán, görb-vörös béli és mindenféle befőzni val-dinnyék, már most előjegyeztetnel Jégben hűtve is kaphatók Zsuzsíná Lloyd-sor. 205

Hirlapra

"OLLA"
GUM...?

bebizonyít-hatóan a leghigieni-kusabb

Temesváriak találkozóhely

BUDAPEST legelsőrendű, modern családi szállója az

ISTVÁN KIRÁLY

SZÁLLODA

IV, Podmaniczky-u. 8. sz.

Mérsékelt árak, modern berendezés, központi fűtés, melegvízszolgáltatás, lift.

A Nyugati pályaudvar mellett. Elsőrendű konyha.

Nyaralás előtt

töltse ki ezt a kivágást és levelezőlapra felragasztva küldje a kiadóhivatalnak

Kérem
Déli Hirlap-ot
mely eddig

(Név, város, utca)
címre járt, folyó hó.....-tól
.....ig a következő címre
küldeni:

A fehér halál országa

Kutyaszánok, jégtörők és repülőgépek után az amerikaiak új tengeri szörnyet építenek, a jégalattjárót

Temesvár, július 27.

Az északsarki expedíciók között számos olyan esetet ismerünk, amely nem végződött úgy, ahogy előre várható volt, hanem segítő csapatok kiküldetésére szorult. A régi időkben cethalászhajók és kutyaszánokból állították ki az expedíciók járművi felszerelését, ugyancsak ez volt a mentőcsapatok alkalmazhatósága is, még ha be is bizonyosodott közben, hogy a hajó befagy s a jég repedezett, rianásokkal, turulásokkal teli háta nem alkalmas kutyaszánokkal való előhaladásra.

Vannak az északi sarkon területek, ahol a jégviszonyok kedvezőek, de amint a Sarki Tenger kemény, rögzös, törött jegére érünk, sem gyalog, sem szánnal nem lehet eredményesen közlekedni.

Hogy fogalmunk legyen a viszonyokról, gondoljunk csak arra, hogy a Nobilektől elszakadt háromtagú csoport naponta csak öt kilométert tudott tenni a legjobb esetben és az előttük álló 30 kilométeres utat nem tudták megtenni, amelyet mi egy délelőtti be-sétálunk. Ugyanilyen tapasztalatokra jutottak a régi utazók is.

Ez a tapasztalat vezette Amundsent, Nansent és Nobilet arra a gondolatra, hogy léghajóval szeljék át Alaska és a Spitzbergák között a Sarki Tengert. Kísérleteztek repülőgépekkel is, de kiderült, hogy

nem lehet repülőgéppel csak kisebb turát végrehajtani, amelynél feltételezhető, hogy közben leszállásra nem kerül sor.

Az »Italia« a »Norge« ikerestvére. Berendezésük, szerkezetük, felépítésük teljesen egyező. Tervezőjük Nobile tábornok. Szerencsétlenségük sem azonnal, hogy a léghajó, mint jármű rossz lett volna, hanem a ráakódott jég felrepegette a léghajó burkát és így történt a szerencsétlen zuhanás. Nobile és társai a jégvilág foglyai voltak. Őket úgy kellett ehódítani a ködös, párás, hideg, jeges szörnyetől. Erről a harorról kell néhány szót szólni.

A mentési munkálatok négyfajta alkalmazhatósággal folynak. Ezek

a repülőgépek, a jégtörők, a kísérohajók és a kutyaszánok. Egy újabb találmány is be akar kapcsolódni: ez a jég alatt járó tengeralattjáró.

A legnagyobb szerep most a jégtörőké.

A jégtörőket a lehető legerősebb anyagból építik. Alakjuk eltér a normális gőzöstípustól. Legfeltűnőbb rajtuk az, hogy elejük alig ér a vízbe, faruk ellenben, ahol a gépek vannak elhelyezve, a csavarok stb., mélyen a vízbe nyulnak. A hajót a hátó felében terhelik meg. Itt van felraktározva a szénkészlet, itt építik be a nagyon súlyos hajógépeket. A hajó orra a magasba emelkedik, felesuszik a jégtáblára és a hajó sulya alatt a jég beszakad.

Amerika most újabb »harci« eszközöket fog mozgósítani a jégvilág elleni küzdelemben és ez a jégalattjáró.

Az új szerkezet eszméjét még 1923-ban vetette fel egy francia tengerészkapitány. Azóta az amerikai szellem megvalósította.

Az eddig ismert és szokásos tengeralattjárók testét közepén kiszélesítik és hengeralku tornyot építenek bele hossztengeiyére merőlegesen. A torony menetközben nem áll ki a hajó testéből, de üzemben kitolható, mint a mi tüzoltólétráink. Ebben a toronyban dolgozik egy gőzkalapács, véső, vagy fűrés, amint egyikre, vagy másikra szükség van.

A jégalattjáróknak a legfontosabb szerepet jósolhatjuk a jövő északsarki kutatások körül.

Ahová a léghajó nem ereszkedhetik le, ott ez a sötétben bujkáló

szörny felütheti fejét és a legprezeizőbb biológiai, fizikai, földrajzi, mágnesség, meteorológiai stb. megfigyeléseket eszközölheti.

Kíváncsiak vagyunk, vajjon lesz-e alkalom arra, hogy még most is szerephez jusson? Ha ez nem is történnék meg, amennyiben csak augusztus közepén várható az indulásuk a floridai kikötőparpból s addig — remélhetőleg — az utolsó szerencsétlenül jártat is megmentik, mégis nagy, nagy feladat vár erre az új, szellemes találmányra az erősen készülődő Nansen-expedícióval kapcsolatban. (B. L.)

Közgazdaság

A keleteshországi textilipar megrövidíti a munkaidőt. Prágából jelentik: A keleteszlovenszki textilipar foglalkoztatásában júniusban május-hoz viszonyítva rosszabbodás állott be. Június végén a keleteshországi textilipar 45.700 munkást foglalkoztatott, a májusvégi 46.054 munkással szemben. Egyes keleteshországi textilgyárak máris a munkaidő megrövidítésére tesznek előkészületeket. A traute aui és hohlenbelei elbocsátott munkások helyzetének javítására a minisztertanács az állampéztárból rendkívüli segélyeket engedélyezett. Családos munkások naponta öt, nőtlen munkások naponta három koronát kapnak

tizenhárom héten át, legkésőbb azonban december 17-ig. Ennek az államsegélynek a költségét 1.2 millió koronában irányozták elő.

Magyarországon olcsóbb lesz a kenyér. Budapestről jelentik: Az új termés következtében Magyarországon olcsóbb lesz a kenyér. Hétfőtől kezdve a kenyér kilónként hat fillérrel olcsóbb.

A kölcsöntárgyalások következményeként Bukarestből jelentik: Érdekes jelenség a tőzsdén, hogy a kölcsöntárgyalások befejezése óta a Banca Nationala részvényei egyreesnek. Egy hét előtt a részvények ára még 14.400 lei volt, ma pedig csak 13.100. A Lupta

Vigyázat a dátumra!

Augusztus 4. és 5.

A temesvári magyar és német ujságírók

nyári ünnepsége

Strand, Lunapark, nyári mozi.

Autókorzó, szépségkirálynő választás, uszóverseny, boxverseny, jazz pantomim, nyári bál.

Az összes műkedvelők fellépte.

Dalárdák hangversenye.

Cigányzenészek hangversenye.

Ujságírók kabaréja.

felhívja a kormányt, hogy ennek arányatlanságnak adja magyarázatát. Izgalmat keltett a tőzsdén még az a hír is, hogy a Banca Nationala megtagadta a diplomaák fizetésének idegen valutában való kiutalását, mint az eddig történt, hanem csak lei akar folyósítani. Hivatalos körök ennek sem adták még magyarázatát.

Követendő példa Temesvár részére Aradról jelentik: A város ármegállapító bizottsága holnap délnél ül össze, hogy az augusztusi maximális árakat megállapítsa. Az árak megállapításánál figyelembe veszik a piaci árakat. Bizonyos, hogy a nagy termésre való tekintettel, úgy a kenyér, mint pedig a liszt ára jelentősen olcsóbb lesz a mostaninál.

Sport

Az országos futballbajnokság sorsa Bukarestből jelentik: Az országos futballbajnokság sokat hányatott ügye ugylátszik mégis dülőre kerül. A nagyszebeni Soimi spirt-egyesület, amely mint ismeretes a Kinizsi második csapatát legyőzte és így a középdöntőbe került, kétizben nem jelent meg Lupényban, hogy a középdöntőt lejátsza. Emiatt a bukaresti központ fegyelmi eljárást indított a mulasztást elkövető egyesület ellen és úgy döntött, hogy a bajnokságból kizárja. Így vasárnap az országos bajnoki döntő keretében Brassóban a Jiul AC és Coltea találkoznak. Valószínű hogy a Jiul nyeri meg az országos bajnokságot. o a

Rádió

Július 27. (Péntek). Budapest. 12 óra: Kamarazene. 5 óra 45: Magyar dalok cigányzenekísérettel. 8 óra: A magyar operaház zenekarának hangversenye. 11 óra: Táncczene. Bécs. 11 óra: Zene. 4 óra 15: Szórakoztató zene. 8 óra: Indulók, keringők és potpourrik. Brasslau. 8 óra 20: Zenekari hangverseny. Brünn. 11 óra: Zene. 5 óra: Délutáni hangverseny. 7 óra: Orosz hangversenyest. 8 óra 20: Népszerű kamarazene. Berlin. 5 óra: Zenekari hangverseny. 8 óra 30: Esti hangverseny. Frankfurt. 8 óra 15: Népies zene. Utána táncczene. Hamburg. 12 óra 30: Zene. 2 óra: Dél hangverseny. Kattowitz. 6 óra: Mandolinhangverseny. 8 óra 15: Szimfonikus hangverseny. Königsberg. 4 óra 30: Zenekari hangverseny. 8 óra: A városi zenekar hangversenye. Langenberg. 1 óra: Déli zene. 6 óra: Kamarazene. 8 óra 15: Zenekari hangverseny. Leipzig. 4 óra 30: Szórakoztató zene. 8 óra 15: A táncos grófnő operett előadása. 10 óra 30: Táncczene. Prága. 12 óra: Zene. 5 óra: Szórakoztató zene. 9 óra: Esti hangverseny. Stuttgart. 4 óra 15: Délutáni hangverseny. 8 óra 15: Népies zenekari hangverseny.

Július 28. (Szombat). Budapest. 12 óra: Zene. 6 óra: Katonazenekari hangverseny az Angol Parkból. 7 óra 45: A cigánykirály című operett előadása. 10 óra 50: Cigányzene. Bécs. 11 óra: Délelőtti zene. 4 óra 15: Délutáni hangverseny. 6 óra: Ének és hegedűhangverseny zongorakísérettel. 8 óra: Operettelőadás. Utána táncczene. Brasslau. 4 óra 30: Szórakoztató zene. 8 óra 30: Tarka est. 10 óra 30: Táncczene. Brünn. 11 óra: Déli hangverseny. 6 óra 10: Német énekhangverseny. 7 óra: Népies zenekari hangverseny. Berlin. 5 óra 30: Szórakoztató zene. 10 óra 30: Táncczene.

Apróhirdetések

Egy szó ára három lei, vastag ötével öt lei. Legkisebb apróhirdetés harminc lei, álláskeresőknek tíz szóig husz lei.

A hirdetési díj minden egyes esetben előre fizetendő.

Alkalmazás

Ó házból való fiu fűszer-inasnak felvétetik. Szatory. Blaskovits-telep, Blaskovits-utca No. 3. (2073)

Alképviselő, aki jól van bevezetve és specialista vasáruszakmában, kerestetik Eladás ab németországi gyár. Ajánlatok bizonyítványokkal: O. Blumenfeld, Bucuresti, Strada Otteni 34. (2 71)

Allást keres

Kertész, gyermektelen házaspár házmesteri állást keres aug. 1-ére. Címeket „Kertész” jelígre kérek a kiadóba. (2072)

Adás-vétel

Régi szalon asztalt, hajlított lábakkal, megvételre keresek. nem fontos, hogy kifogástalan állapotban legyen. Címeket a kiadóba kérek „Antik” jelígre. (5 114)

Eladó Elektromotor 1 és negyed HP temesvári áramra. Ára 6500 lei. Ajánlatok „kifogástalan” jelígre. (2078)

Pólyva öl számra eladó. Vadászerdei-ut, vám mellett. Bővebbet: Gyárv., Bresselmayer-utca 13 (2068)

Családi ház és üres telkek eladó a gyárvárosi szőlőkben. Közlebbit: Bresselmayer-u. 20 alatt. (2067)

Eladó szép helyen fekvő tanya, gazdasági épületekkel. 444 öi gyümölcsös kerttel. Cim a kiadóban. (039)

Egy traktor 3 vasu ekével szjártcsával, szabályzóval üzemképes, olcsón eladó. Faragó Lajos, Ujmosnica. (2052)

Lakás

Egy szobás-konyhás lakás kiadó jószág tartással. Erzsébetv., Mezősor 16. (2069)

Szép nagy butorozott szoba 2 személynek, esetleg ellátással kiadó. Cim a kiadóban. (2070)

Két szobás modern lakást keresek, lehetőleg az Erzsébetvárosban. Címeket a kiadóba kérek „Kellemes otthon” jelígre. (3078)

Két-három szobás lakást keresek, lehetőleg kerttel, bármely városban. Címeket „Modern” jelígre a kiadóba kérek. (3079)

Belvárosban butorozott szoba, egykét személynek aug. 1-ére kiadó. Jenőherceg-utca 8. Bodega. (2065)

Ujjonnan épült magános modern három szoba, fürdőszoba, melléképületekből álló családi villa azonnal kiadó. Érdeklődni telefonon 2054 szám alatt lehet. (2077)

Különféle

Prima tejgazdaság tej házhoz szállítását vállalja. Címeket a kiadóba kérek. (2060)

Az egységes jogositott legújabb rendszerű gyorsírást 18 óra alatt tanítja. Haladóknak korrepetálás vitairás. Rövidesen sebességük kétszeresét irhatják. Könyvvitel, levelezés, helyesírás, gépirás, mindennemű irodai munkálatok gyakorlati uton. Engelmann, okl. gyorsíró, könyvelő, levelező, Hunyady-ut 13, II. em. 12 a. (73)

Királynő és kalandor

A Déli Hírlap eredeti regénye

Irta: Félegyházi András

(Folytatás.)

41

(Utánnomás tilos.)

A Karillszkije Vjedomoszi szerkesztőségében Jevrejovics így szölt a főszerkesztőhöz:

— Nagy kedvem volna most megírni annak a koronatanácsnak a lefo-lyását is, amelyen szó volt a herceg internálásáról és egyben szeretnék annak a gyanunak is kifejezést adni, hogy a gyilkost az udvarnál kell keresni.

— Elhallgat mindjárt, szerencsétlen, — szölt rá a főszerkesztő, — még csak az kellene, hogy ezeket a dolgokat megírja. Valamennyien azonnal a börtönbe sétálhatnánk. Különb-ven is hallotta, hogy csupán azt szabad írni, amit hivatalosan adnak ki az esetről és többet egy betűvel sem.

— De a cikkben csak közölhetjük Péter herceg arcképét?

— Lássá, ez jó ötlet, ezt meg fogjuk cselekedni.

A munka éppen javában folyt, amikor megjelent a szerkesztőségben egy ur, aki mint belügyi osztálytanácsos mutatkozott be. Elmondta, hogy őt azért küldték, hogy előzetesen cenzurázza meg a Karillszkije Vjedomoszi cikket.

— Uglátszik, — jegyezte meg, — hogy az uraktól többet félnek, mint más lapoktól, mert csak egyedül ide küldtek cenzort.

Jevrejovics Vaszja büszkén emelte fel fejét munkája mellől és önértetesen nézett körül. Tekintete azt mondta: — Nekem köszönhetitek, hogy a kormány olyan nagy fenegyerekeknek néz minket.

A nyomdákban kattogtak a szedőgépek és nemsokára morogva indultak meg a rotációsok is. A már egyszer kinyomott lapból csak a belső oldalak maradtak változatlanul, az első oldalra rákerült a Péter herceg haláláról szóló cikk.

Mikor a főváros lakossága reggel felébredt édes éjszakai álmából és kezébe vette a lapot, megrökönyödve látta, hogy az éjjel mi történt. Meg kell adni, hogy a polgárok közül csak kevesen akadtak, akik a herceg meggyilkolása miatt valami tulságosan háborodtak volna fel. Péter herceget nem igen szerették, mert nem tudták neki megbocsátani, hogy a királynővel szemben, akit bálványoztak, nemtelenül viselkedett. Igen közönyösen érintette őket tehát az, hogy a herceget erőszakkal ölték meg. A királynőnek az is elnézték, hogy megcsalatasáért Sztarecskivel vigasztalta magát. Arra azonban nem igen gondoltak, hogy a gyilkos éppen Sztarecski legyen. Inkább azt voltak hajlandók hinni, hogy itt valamely kommunista, vagy anarkista merényletről lehet szó.

A vizsgálat, amelyet a kormány tagjai a helyszínen személyesen indítottak meg, nem tudott semmi pozitív eredményt felmutatni. Napokon keresztül folytak a nyomozások és kihallgatások, de minden eredmény nélkül.

Vardarovics volt az egyetlen, aki sejtette, hogy kinek a töre oltotta ki Péter herceg életét, azonban óvakodott még miniszter társai előtt is erről szólni. Különb-ven is a sejtésen kívül semmi bizonyítéka nem volt arra nézve, hogy a gyilkosságot csakugyan Sztarecski követte el.

Péter herceget nagy pompával temették. A királynő talpig feketébe volt öltözve. Az emberek megfigyelték azonban, hogy nem sirt.

A belföldi lapok naponta csak azokat a közleményeket közölték az úgyrőről, még a herceg temetéséről is, amiket a miniszterelnökségi sajtóosztály fogalmazott meg a számukra. Annál nagyobb részletességgel foglalkozott azonban a gyilkossággal a külföldi sajtó. Ebben természetesen a kiovi fejedelemiség hivatalos lapja, a Kiovszki Udvarnok, vezetett.

A Kiovszki Udvarnok többek között ezt írta:

— Nem találják Péter herceg gyilkosait, mert nem is akarják őket megtalálni. Nem ott keresik a gyilkost, ahol tudják, hogy állandóan tartózkodik. Miért nem néznek körül, hogy mi esoda emberek ülnek a királynő környezetében? Régen suttogtak a karillgrádi udvarban arról, hogy a királynő szeretőt tart magának. Ez a szerető egy magasrangú udvari ember. Senki nem kutatja, hogy ez az udvaronc hol volt a gyilkosság éjszakáján és mit csinált.

Napról-napra írta a Kiovszki Udvarnok ezeket a cikkeket és csak éppen hogy nem nevezte meg Sztarecskit, azonban olyan híven írta le, hogy könnyen rá lehetett ismerni.

A karillgrádi kormány cáfolatokat adott ki a Kiovszki Udvarnok cikkeire. Ezeket a cáfolatokat az összes nagy külföldi lapokban közölte és semmiféle költséget nem kimélt ezek elhelyezése érdekében.

Miklós kiovi fejedelem kormánya jegyzéket intézett a karill kormányhoz és kérdőre vonta Péter herceg halála miatt. A jegyzékre Belikovszki Eftim karill külügyminiszter fogalmazta meg a választ és ebben a karill kormány határozottan tiltakozik minden olyan gyanúsítás ellen, mintha tudott volna róla, hogy a gyilkosságot előkészítik. Tiltakozott az ellen a feltevés ellen is, hogy a gyilkost ismerne. Végül azzal fejeződik be a jegyzék, hogy a szigorú vizsgálat folyamatban van és nyugodt lehet a kiovi kormány, hogy ha a gyilkos megkerül, azt minden külön figyelmeztetés nélkül is példásan megbüntetik. Egyébként határozottan visszautasítanak minden kívülről jövő beavatkozást az ország belügyeibe és nem tűrnek semmiféle leckéztetést, hogy mi a kötelességük.

A kiovi kormány erre a jegyzékre nem küldött újabb jegyzéket és egyelőre a várakozás álláspontjára helyezkedett.

Hetek teltek el a gyilkosság óta.

Endoxia nem igen viselkedett úgy, mint valami bánatos özvegy. Felöltötte ugyan a fekete gyászruhát és a fátyolt, azonban ez a külsőség éppen-séggel nem illet rózsás arcához. Amióta Péter herceg nem élt, megkönnyebbültnék érezte magát.

Két hónap múlva már annyira ment, hogy nyilvánosan is mutatkozni mert Sztarecskivel. Amikor a székesegyházba ment istentiszteletre, vagy amikor valahol hivatalosan jelent meg, az adjutánsa mindig mellette volt.

(Folytatás köv.)

Nyári vasuti menetrend (Ervényes május 15-től)

Indulás a józsefvárosi pályaudvarról:	
Karánsebesre személyv. reggel	3.40
Aradra személyv. reggel	3.45
Radnára vegyesv. reggel	5.—
Báziásra személyv. reggel	5.55
Valkányra vegyesv. reggel	5.56
Buziásra személyvonat (csak vasárnapokon) reggel	6.18
Aradra személyv. reggel	6.19
Resicára személyv. reggel	6.30
Zsombolyára vegyesv. reggel	6.40
Bukarestbe gyorsv. reggel	7.40
Aradra személyv. reggel	8.20
Turnszeverinbe személyv. reggel	8.30
Csanád felé személyv. reggel	8.35
Gyér felé vegyesvonat reggel	8.40
Buziás felé vegyesvonat reggel	8.52
Keresztes (Jugoszlávia felé) d. e.	9.50
Zsombolyára vegyesv. d. e.	10.20
Resicára gyorsv. d. u.	12.20
Zsombolyára ekszpressz d. u.	12.23
Aradra gyorsv. d. u.	12.30
Buziásra személyv. d. u.	2.30
Aradra személyv. d. u.	2.35
Valkányra vegyesv. d. u.	2.54
Turnszeverinbe személyv. d. u.	2.55
Radnára vegyesv. d. u.	3.44
Zsombolya—Szeged gyorsv. d. u.	3.45
Csanádra személyv. d. u.	4.20
Resicára személyv. d. u.	4.30
Báziásra személyv. d. u.	5.03
Keresztes (Jugoszlávia) felé vegyesv. d. u.	5.20
Gyérre vegyesv. d. u.	6.10
Aradra személyv. d. u.	6.15
Bukarestre ekszpressz d. u.	6.18
Karánsebesre személyv. d. u.	7.30
Buziásra (csak máj. 15-től szept. 15-ig) személyv. d. u.	7.48
Báziásra személyv. este	8.—
Zsombolyára vegyesv. este	8.40
Bukarestre gyorsv. este	9.40
Zsombolyára gyorsv. este	10.59
Aradra gyorsv. este	11.10
Érkezés a józsefvárosi pályaudvarra:	
Aradról személyvonat reggel	2.38
Zsombolyáról vegyesv. reggel	6.15
Gyérrel vegyesv. reggel	6.17
Radnáról vegyesv. reggel	6.45
Csanádról személyv. reggel	6.46
Resicáról személyv. reggel	6.50
Aradról személyv. reggel	6.58
Keresztesről vegyesv. reggel	7.—
Zsombolyáról gyorsv. reggel	7.12
Aradról gyorsv. reggel	7.20
Báziásról személyv. reggel	7.27
Karánsebesről személyv. reggel	7.30
Buziásról személyv. reggel	7.37
Valkányról vegyesv. reggel	7.44
Bukarestből gyorsv. reggel	7.55
Zsombolyáról vegyesv. d. e.	9.45
Turnszeverinből személyv. d. e.	10.50
Báziásról személyv. d. e.	11.43
Aradról személyv. déli	12.—
Bukarestből ekszpr. d. u.	12.03
Buziásról személyv. (csak máj. 15-től szept. 15-ig) d. u.	1.50
Gyérrel vegyesv. d. u.	2.25
Aradról személyv. d. u.	3.36
Zsombolya—Szegedről gyorsv. d. u.	4.10
Keresztesről vegyesv. d. u.	4.15
Báziásról személyv. d. u.	5.25
Csanádról személyv. d. u.	5.45
Zsombolyáról ekszpr. d. u.	5.58
Resicáról gyorsv. d. u.	6.—
Aradról gyorsv. d. u.	6.03
Zsombolyáról vegyesv. d. u.	7.—
Valkányról vegyesv. d. u.	7.05
Buziásról vegyesv. d. u.	7.25
Radnáról vegyesv. d. u.	7.47
Resicáról személyv. este	8.20
Turnszeverinről személyv. este	8.30
Aradról személyv. este	9.25
Bukarestből gyorsv. este	10.38
Buziásról személyv. (csak vasárnapokon) este	10.52
Karánsebesről személyv. éjjel	12.—

Déli Hírlap

1928 JULIUS 28

LEGUJABB

IV. ÉVF. 176. SZÁM

Megnyilt a parlament

A trónbeszéd Románia pénzügyi életének új korszakáról — A végleges stabilizáció októberben lesz — Intézkedések a pénzügyi hiénái ellen

Bukarest, július 27.

A parlament rendkívüli ülészakát tegnap délután nyitották meg, miután előzőleg a székesegyházban a képviselők és szenátorok Te Deumon vettek részt. Az üléssterem karzatát zsúfolásig megtöltötte a közönség, a diplomaták páholyában a külföldi államok képviselői foglaltak helyet. Előzetesen hozott határozat értelmében a trónbeszédet Brătianu Vintila miniszterelnök olvasta fel, akit a liberálisok lelkes ünneplésben részesítettek. Az ellenzék tagjai közül csupán Jorga és Papacostea jelentek meg.

A trónbeszéd, amelyet Miklós királyi herceg és Cristea Miron patriárka irtak alá, hangsúlyozza, hogy

a román állam a békekötés pillanatától a mai napig arra törekedett, hogy a viszonyok konszolidálását biztosítsa. Miután a nemzeti egységet sikerült megteremteni. Románia most valutájának végleges stabilizálásához lát hozzá.

Ez a művelet a jegy kibocsátó intézet támogatását és külföldi kölcsön felvételét tette szükségessé. Ezt a támogatást sikerült megszerezni és miután az előkészítő intézkedéseket foganatosították, a parlament hivatott, hogy megadja a kormánynak a szükséges felhatalmazást a pénzügyi konszolidáció művének befejezéséhez. A kormány megvitatás végett a parlament elé terjeszt egy törvényjavaslatot, amely felhatalmazza a nemzeti bankot, hogy a főbb jegybankokkal szerződést köthessen a valuta stabilizálására vonatkozólag és

megtehesse az intézkedéseket a lei árfolyamának stabilizálása érdekében olyan kurzuson eszközlendő devizavásárlásokra, amelyekre nézve a kormány és a nemzeti bank megállapodtak.

A második törvényjavaslat felhatalmazást kér külföldi kölcsön felvételé-

re, amely a stabilizációhoz szükséges. Feladata lesz a parlamentnek megvitatni azoknak a konvencióknak a ratifikálását is, amelyeket Románia Franciaországgal kötött a háborús adósságok rendezése ügyében. Megállapodás jött létre Románia és az angliai Stock Exchange között, mely ugyanezt a célt szolgálja.

Ezek a törvényes rendelkezések hivatottak lesznek új korszakot nyitni az ország pénzügyi életében és lehetővé teszik, hogy a nemzeti egység után a gazdasági egység is megvalósuljon.

Nem kételkedünk az önök támogatásában — fejeződik be a trónbeszéd.

A parlament ülése után a kormány-párt tagjai értekezletre gyűltek össze, amelyen Brătianu Vintila miniszterelnök hosszú beszédet tartott. Hangsúlyozta, hogy a tíz éven át hozott áldozatok után, amelyek a nemzeti kötelességek teljesítése céljából voltak szükségesek, új korszak kezdődik Románia gazdasági életében, amelyet az építés korszakának lehet nevezni. Foglalkozott ezután az egyes politikai pártok magatartásával és rámutatott arra, hogy a liberális párt azért győzött, mert mindig csak a nemzeti érdekeket tartotta szem előtt.

Az ország külső ellenségei — mondtotta — mindent elkövettek Romá-

nia hitelének tönkretételére, annál szomorubb, hogy a kormány a belső földön is ellenségekkel találta magát szemben.

A stabilizációt évek hosszú során át folytatott óvatos politikával kellett előkészíteni. Most érkezett el a megvalósításra alkalmas pillanat. A jelenlegi rendkívüli ülészak jelentőségben felülmúlja az eddigi rendes ülészakokat is. Végül kérte a párt tagjait, hogy fokozott mértékben teljesítsék az országgal szemben kötelezettségüket a stabilizációs munkálatokkal kapcsolatban.

A végleges stabilizáció októberben következik be.

A miniszterelnök beszédét a liberális párt nevében Saveanu kamarai elnök köszönte meg, aki egyben biztosította a kormányt a párt bizalmáról. Közben a kamara pénzügyi bizottsága ülést tartott, amelyen tárgyalás alá vette a kormány által benyújtott négy törvényjavaslatot. Ugy a kamara, mint a szenátus ma és holnap két-két ülést tart.

A kormány stabilizációs törekvéseivel kapcsolatban a legutóbbi napokban nagyarányú devizaszpekulációk történtek. Ez a körülmény arra indította a nemzeti bankot, hogy az angol font árfolyamát az egész országban egysé-

gesen 800 leiben állapította meg. A devizaszükségletek kielégítésére a nemzeti bank száztövenezer fontot bocsátott a pénzügyi intézetek rendelkezésére.

Határharc román határőrök és orosz járőrök között

Bukarest, július 27.

Soroca közelében az orosz-román határ mentén az elmúlt éjjel reggeli tartó harc volt román határőrök és orosz járőrök között. Az oroszok el akarták segíteni egy csempészett áruval telt csónaknak a Dnyeszteren való átkelését. Amikor a csempészek román parthoz közeledtek a határőrök tüzeléssel fogadták, amit az oroszok viszonoztak. Elkészült tüzeharc fejlődött ki, amely reggelig tartott. Közben a csónak elérte a román partot és mikor megvirradt a határőrök láták, hogy a csónakban volt valamennyi csempészett megölték a fegyvergolyók. A hatóságok szigorú vizsgálatot indítottak az ügyben.

Senki sem fogadta a Nobile-ekszpedíciót Norvégiában

Osló, július 26.

A Citta di Milanó, amelyen Nobile tábornok és megmentett társai vannak, tegnap megérkezett Narwick kikötőbe. A kikötőhatóságok részéről nem várta senki az Italia ekspedícióját hozó hajót, csupán a stockholmi olasz követség egy tisztviselője jelent meg. A kikötés után a hajóhoz szoros tengerészt állítottak és a Citta di Milanóra senkit sem bocsátottak. Ez kínos feltűnést váltott ki. A fedélzeten senkisémet mutatkozott. Utóbb egy vasúti kocsit toltak a hajó mellé és abba feltűnés nélkül beszállt Nobile és megmentett társai. A tábornok és kísérete Norvégián és Svédországon átvutaztak. Később egy olasz hydroplánon megérkezett a Thronberg ekspedíció, amely Nobilet annak idején megmentette. Ezt a norvégek Nobilékkel szemben tüntető szeretettel fogadták.

Tőzsdei árfolyamok

(A Kereskedelmi és Gazdasági Bank devizaosztályának árfolyamai.)

Minden pénznem mellett három számjegy áll. Ezek közül az első átutalást jelent pénzben, a második árban a harmadik bankjegyet középkurzusn.

Zürichben a lei 3'16'50 Párisban 15'60

Temesvári magánárfolyamok 1928 július 26-án reggel:

Angol font: 802—803—803—, dollár: 164'70—164'85—164'25
dinár: 2'87 1/2, külföldi, 2'91 belföldi, 2'90 effect, hollandi forint: 66'40
66'45—66'40, francia frank: 6'45—6'48—6'50, olasz lira: 8'64—8'67—8'70,
cseh kor.: 4'89—4'89'5—4'90, német márka: 39'40—39'45—39'50, osztrák
schilling: 23'25—23'30—23'40, magyar pengő: 28'75—28'80—29'—, svájci
frank: 31'77—31'80—31'80.

Aki új előfizetőnek óhajt belépni s most előfizet, e hónap végéig ingyen kapja meg a

„Déli Hírlap”-ot

Feladó kiadó: VARNAY ELEMÉR dr.

Nyomatott a „HELICON” Bányai Nyomda Részvénytársaságnál Timișoara.